

SZILÁGYI FERENC

A MAGYAR
SZÓKINC
S REGÉNYE

HARMADIK, BŐVÍTETT, JAVÍTOTT KIADÁS



DEBRECEN, 1993

Tartalom

	Az olvasónak	5
	Előszó az új kiadáshoz	8
I.	A szavak bölcsőjénél (A hangutánzó szavak)	10
II.	A hangfestő szavak birodalma	15
III.	Kirándulás az őshazába (Finnugor szavaink)	19
IV.	Perzsa vásár (Iráni jövevényszavaink)	26
V.	A bölcsőtől a koporsóig (Török jövevényszavaink)	31
VI.	Királyok, papok, parasztok (Szláv jövevényszavaink)	40
VII.	Hoppmesterek, polgárok, gigerlik (Német jövevényszavaink)	46
VIII.	Templom, iskola, kúria (Latin jövevényszavaink)	52
IX.	Piac, paraj, makaróni, málé (Francia, olasz és román jövevényszavaink)	57
X.	Klub, meccs, hoki, hobbi, hifi (Angol jövevényszavaink) ..	63
XI.	„Szép nyelvbővítés ...” (Egy és más a magyar nyelvújításról)	70
XII.	Hon, hős, hölgy (A régi nyelvből felújított szavaink)	79
XIII.	Hullám, rengeteg, pongyola, poggyász (A népnyelvből merített szavak)	86
XIV.	Főnök, titkárnő, cukrászda (Koholt képzőkkel alkotott szavak)	94
XV.	Gyár, gép, cikk – <i>avagy Helmecezy, ki a szókat elmetszi</i>	101
XVI.	Csőr, rovar – és néhány más csodabogár	105
XVII.	Mínta, nemtő, popont (Tévedésből világra jött szavaink)	109
XVIII.	Óné, belörmész, górugrány (Halva született szavak)	115
XIX.	Pepita, zrinyi, dobostorta, bikini (Tulajdonnévi eredetű szavaink)	121
XX.	Növel~nevel, nedű~nedv, vacak~vacok (Szóhasadással keletkezett szavaink)	130
XXI.	Arszlán~oroszlán, deli~dalia, turbán~tulipán (A párhuzamos nyelvi átvételekről)	137

XXII.	Csaj, csurglizik, hirig, hóhányó (A csibésznyelv szavai) .	145
XXIII.	Mérföld, kintorna, fenerosszpora, tubarózsa (Népetimológiával keletkezett szavaink)	150
XXIV.	Banya, nünüke, patika (Téves elvonással keletkezett szavaink)	158
XXV.	Csokréta, csupasz, citrancs, kuligán (Szóvegyüléssel világra jött szavaink)	162
XXVI.	Jámbor, néember, állat (Elhomályosult összetételek és képzések).....	167
XXVII.	Kecskeláb, ökörszem, nyúlcipő, tótágas („Képes” szavaink)	173
XXVIII.	Nefelejcs, húsvét, vasút, mozi (Tükörszavaink).....	178
XXIX.	Hordó, szüret, tokaji, mulat (Jelentéstapadással önállósult szavaink)	184
XXX.	Találomra: mitugrasz, haddelhadd, eszem-izsom (Szóvá dermedt mondatok)	188
XXXI.	Maszek, radar, tévé (Mozaikszók, betűszók)	195
XXXII.	Hány szó van a magyar nyelvben?	200
XXXIII.	Melyik a tíz legszebb magyar szó?	205
XXXIV.	A nyelvek szépségéről	209
	Szó- és tárgymutató	215
	Irodalom	243

